

Dolecki, Marcin

Coroczny przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 52/2, 298-300

2007

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

m. in., że herbartowska teoria nauczania wychowującego wpłynęła na czynności nauczania skoncentrowanego na czterech stopniach formalnych. Prelegentka podkreślała również realny wpływ, jaki Herbart wywarł na rozumienie procesu uczenia się – i to zarówno w europejskim, jak i światowym systemie oświatowym. Herbart wskazywał bowiem na określone prawidłowości zachodzące w procesie przyswajania materiału nauczania. Co więcej, Oldenburczyk wyróżnił również dwie drogi edukacyjnej refleksji: analityczno-dedukcyjną, prowadzącą od doświadczenia do filozoficznych rozważań oraz spekulatywno-syntetyzującą, polegającą na przejściu od systemu filozoficznego do praktyki.

Podczas sesji zaprezentowano konferencyjną publikację zatytułowaną: *Herbart znany i nieznanym. W dwusetną rocznicę wydania Pedagogiki ogólnej* – pracę zbiorową wydaną pod redakcją naukową prof. dra hab. Jana Piskurewicza i ks. dra Dariusza Stępkowskiego SDB (Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 2006, ss. 216). Publikacja zawiera kompletne teksty wystąpień wygłoszonych przez referentów podczas konferencji.

Konferencję zamknął ks. dr Stanisław Chrobak SDB – Dyrektor Instytutu im. św. Jana Bosko, dziękując prelegentom, dyskusyjantom oraz pozostałym zebrany za wzięcie udziału w tym spotkaniu.

Natalia Lietz
Instytut Historii Nauki PAN
Warszawa

COROCZNY PRZEGLĄD PRAC MAGISTERSKICH Z ZAKRESU HISTORII FARMACJI

W dniu 29 listopada 2006 r. odbył się w Warszawie, w Instytucie Historii Nauki PAN, pierwszy coroczny przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji, zorganizowany wspólnie przez Zespół Historii Farmacji przy Sekcji Historii Chemii i Farmacji IHN PAN oraz Zespół Sekcji Historii Farmacji przy Polskim Towarzystwie Farmaceutycznym. W przeglądzie wzięli udział historycy farmacji i farmaceutycy z różnych miast Polski.

Zebranych powitała zastępca dyrektora IHN PAN – doc. dr hab. Halina Lichocka, która stwierdziła m. in., że świadomość tożsamości zawodowej jest wśród farmaceutów wyjątkowa na tle innych grup zawodowych. Powitanie wygłosił również dr Jan Majewski – przewodniczący Zespołu Sekcji Historii Farmacji PTF, wyraził przy tym nadzieję, że podobne przeglądy będą się odbywały również w przyszłych latach. Przegląd prowadziła dr Beata Wysakowska – przewodnicząca Zespołu Historii Farmacji przy Sekcji Historii Chemii i Farmacji IHN PAN.

Podczas zebrania, w krótkich, około 15 minutowych wystąpieniach, zostało przedstawionych przez autorki pięć prac magisterskich, obronionych w 2006 r. Wszystkie omawiane prace zostały bardzo wysoko ocenione, charakteryzowały się przejrzystym układem oraz bogatą zawartością merytoryczną, autorki wykazały również znaczne zdolności humanistyczne.

Jako pierwsza wystąpiła mgr Małgorzata Jasińska-Szymkowiak (*Działalność Ogólnopolskiej Sekcji Historii Farmacji*) Zespołu Sekcji Historii Farmacji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w latach 1956–2005, na podstawie sprawozdań zamieszczonych na łamach „Farmacji Polskiej”). Praca została obroniona w Pracowni Historii Farmacji i Muzeum w Katedrze Historii Medycyny i Farmacji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi; promotor: dr Katarzyna Hanisz. Prelegentka przypominała najważniejsze fakty z historii tej instytucji, jej obrona zbiegła się z pięćdziesiątą rocznicą założenia Sekcji Historii Farmacji PTF.

Mgr Anna Kalisz (*Aptekarstwo Hrubieszowa i okolic*). Praca obroniona w Międzywydziałowym Zakładzie Historii Nauk Medycznych Akademii Medycznej w Lublinie; promotor: dr Andrzej Wróbel. Autorka przedstawiła zarys dziejów aptek i losów aptekarzy ziemi hrubieszowskiej: w Hrubieszowie, Dubience, Grabowcu, Horodle, Uchaniach oraz Kryłowic.

Po przerwie głos zabrała mgr Anna Kapela (*Metody i leki stosowane w leczeniu gruźlicy płuc w XIX i XX w.*) Praca obroniona w Pracowni Historii Farmacji i Muzeum w Katedrze Historii Medycyny i Farmacji UM w Łodzi; promotor: dr Katarzyna Hanisz. Referentka wymieniła m.in. rozmaite metody leczenia gruźlicy – klimatyczną, dietetyczno-higieniczną, zabiegową oraz farmakologiczną – i krótko omówiła wybrane przykłady ich stosowania.

Autorką kolejnej omawianej pracy była mgr Agata Chomiczka (*Opowieść o prawdziwym człowieku, czyli życie i pasje profesora Edwarda Soczewińskiego*). Praca obroniona w Międzywydziałowym Zakładzie Historii Nauk Medycznych AM w Lublinie; promotor: dr Andrzej Wróbel. Praca była poświęcona życiu, działalności naukowej i zainteresowaniom prof. Edwarda Soczewińskiego, chemika zajmującego się chromatografią i związanego z Wydziałem Farmaceutycznym Uniwersytetu Lubelskiego.

Jako ostatnia, swoją pracę magisterską omawiała mgr Agnieszka Kucińska (*Monografia czasopisma „Kronika Farmaceutyczna” w latach 1922–1939*). Praca obroniona w Katedrze Historii Medycyny i Farmacji ŚAM w Katowicach; promotor: doc. dr hab. Bożena Urbanek. Praca ta była poświęcona analizie treści „Kroniki Farmaceutycznej” oraz biogramom redaktorów i autorów tekstów w niej publikowanych. W pracy podkreślono m.in. występowanie w „Kronice Farmaceutycznej” wyraźnie zaznaczonego motywu walki o uniezależnienie polskiego przemysłu chemiczno-farmaceutycznego od obcego kapitału.

Po przedstawieniu przez referentki swoich prac magisterskich, miała miejsce dyskusja, która koncentrowała się wokół dwóch głównych problemów: braku

informacji o tematyce prac magisterskich z historii farmacji oraz dostępności źródeł. Dyskusję rozpoczęła prof. Barbara Kuźnicka, wyrażając podziękowania organizatorom zebrania, promotorom oraz prelegentkom. Wyraziła także żal, iż większość powstałych prac magisterskich z historii farmacji nie zostało opublikowanych. Stwierdziła ponadto, że bardzo cenne byłoby opracowanie syntetycznej monografii dotyczącej prac magisterskich z dziedziny historii farmacji, obronionych na polskich uczelniach. Doc. Bożena Urbanek dodała, iż bardzo wartościowe byłoby sporządzenie kompletnego wykazu prac magisterskich z tej tematyki. Mgr Hanna Bojczuk odpowiedziała, że wykonała taki wykaz prac obronionych do 1995 r¹. Dr Jadwiga Brzezińska stwierdziła, iż z roku na rok istnieje coraz mniej polskich źródeł do historii farmacji, gdyż obecnie coraz mniejszą wagę przywiązuje się do sporządzania bieżącej dokumentacji, takiej jak np. życiorysy osób związanych z farmacją, która w przyszłości może posłużyć jako materiał do badań historycznych. W dyskusji głos zabierali także m. in: prof. Wanda Parnowska, dr Beata Wysakowska, dr Jan Majewski oraz mgr Bartłomiej Wodyński.

Przypis

¹ H. B o j c z u k : *Prace habilitacyjne, doktorskie, magisterskie z zakresu historii medycyny, stomatologii i farmacji oraz nauk pokrewnych za lata 1900–1995*. Szczecin 1997.

Marcin Dolecki
Instytut Historii Nauk PAN
Warszawa

SEMINARIA POŚWIĘCONE HISTORII JAPOŃSKIEJ FARMACJI

W 2006 roku miały miejsce obchody jubileuszu 70-lecia Muzeum Historycznego m.st. Warszawy. Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej, które jest Oddziałem tegoż Muzeum ma wprawdzie dopiero 22 lata, ale również zostało włączone w obchody tego święta. Kulminacyjnym punktem obchodów jubileuszowych była otwarta 12 grudnia 2006 r. wystawa „Dary i Darczyńcy”, której głównym celem było wyrażenie wdzięczności za eksponaty w większości pozyskane od prywatnych ofiarodawców. Wśród zaproszonych gości znaleźli się również darczyńcy Muzeum Farmacji z Japonii. Podczas uroczystości w Muzeum Historycznym zostały przekazane nowe eksponaty przywiezione przez naszych gości.

Podczas ich pobytu zorganizowane zostały dwa seminaria poświęcone historii japońskiej farmacji. Pierwsze seminarium odbyło się dnia 13 grudnia 2006